

16 юни, 1969, Изстрелването: Символ на човешкото величие

Откъс от „Аполо 11“, Обективистът, Септември, 1969

„Независимо с какви дискомфорт и разноси трябва да се справиш, за да дойдеш тук“ казва гид на НАСА на група гости като заключение на обиколката на космическия център на нос Кенеди, 15 юни, 1969. „утре сутрин ще има седем минути, които ще ви накарат да осъзнаете, че си е заслужавало.“

Така и беше.

Изстрелването започна с голямо петно ярък, жълто-оранжев пламък, разпръскаващ се във всички страни изпод основата на ракетата. Изглеждаше като обикновен огън и аз мигновено почувствах силно безпокойство, като че ли това беше горяща сграда. В следващия момент пламъкът и ракетата бяха скрити от такова помитане на тъмно червен огън, че безпокойството изчезна: това беше част от едно такова необикновено преживяване, че не би могло да се сравни с каквото и да било друго. Тъмно червеният огън се раздвои в гигантски крила, сякаш пожарен кран изстрелваше потоци огън нагоре, директно срещу зенита – и между двете крила, срещу тъмното като в рог небе, ракетата се издигна бавно, толкова бавно, че сякаш висеше застинала във въздуха, светъл цилиндър, със заслепяваща елипса от бяла светлина в основата, като преобърната свещ, чийто пламък е насочен към земята. Тогава осъзнах, че всичко това се случва в пълно мълчание, тъй като чух кръсъците на птиците, които обезумели се изстрелват далеч от пламъците. Ракетата се извисяваше все по-бързо, леко накланяйки се, а изопнатият ѝ бял пламък оставяше тънка спирала от синкав пушек зад нея. Тя се беше издигнала в синевата, а тъмно червеният огън се беше превърнал в огромни талози от кафяв пушек, когато звукът ни достигна: беше дълъг, яростен удар, не ехтящ звук, а именно удрящ, стържещ звук, като че ли Космосът се сцепва-

ше. Но пък изглеждаше неуместен и маловажен, защото беше звук от миналото и ракетата вече отдавна безопасно ускоряваше надалеч от обхвата му – въпреки че беше странно да осъзнаеш, че са минали едва няколко секунди. Осъзнах, че неволно махам на ракетата. Чух ръкопляскащи хора и се присъединих към тях, проумявайки общия ни мотив; беше невъзможно да наблюдаваш пасивно, човек трябваше да изрази с някакви физически действия чувството, не триумф, а нещо повече: усещането, че незатулената линия на движение на този бял предмет беше единственото нещо, имащо значение във Вселената.

Това, което видяхме, в неприкритата му същност – но в реалността, а не в творба на изкуството – беше конкретизираната абстракция на човешкото величие.

Фундаменталната значимост на триумфът на Аполо 11 е не политическа; тя е философска;

по-конкретно, морално-епистемологическа. Смишълът на гледката се състоеше във факта, че когато тези тъмно червени криле бяха разтворени, човекът разбра, че не наблюдаваше обикновено явление, а катаклизъм, който ако беше отприщен от природата, щеше да заличи човешкото съществуване – разбра също и, че този катаклизъм беше планиран, пуснат и контролиран от човека, че тази невъобразима мощ бе контролирана от неговата сила, покорно служейки на неговите цели, пробивайки път на деликатно издигащ се „занаят”. Човек разбра, че този спектакъл не е плод на някаква бездушна природа, като например *aurora borealis*, на случайност или на късмет, но че е непогрешимо човешки – с човек като синоним на величественост; че една цел и продължителните, непрекъснати и дисциплинирани усилия са довели до постигането на тази серия от моменти; и че човек успява, успява, успява! За пръв път, макар и за седем минути, най-лошото което виделите го можеха да почувстват бе не „Колко малък е човекът на фона на Гранд Каньон!”, а „Колко велик е човекът и колко безопасна е природата, когато бъде овладяна!”

Че сме видели демонстрация на най-доброто от човека, това никой не можеше да отрече – това беше и причината за привлекателността на събитието и за зашеметеността и вцепенеността, в която ни остави. И никой не можеше да оспори, че сме видели постижение на човека, съответстващо на капацитета му като рационално същество – постижение на разума, на логиката, на математиката, на тоталното посвещаване на абсолютизма на реалността.

Усещането за безсилие е лайтмотив в живота на повечето хора, особено днес – безсилието пред неизразими копнежи и липсата на познание относно начините на постигането им. В перспективата на рушащия се свят Аполо 11 прокарва историята на една дръзка цел, нейното изпълнение, нейния триумф и метода за постигането ѝ – историята за и демонстрацията на върховния човешки потенциал.

От Айн Ранд

Очаквайте:

Нова
рубрика!

Рецензии и
препоръчване
на научни и
научнопопулярни
книги излизащи в
българския пазар.